

Adony Város Önkormányzat

Esélyegyenlőségi Programja

2018 – 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	47
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	50
1. A HEP IT részletei.....	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	50
A beavatkozások megvalósítói.....	51
Jövőképünk.....	52
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
3. Megvalósítás.....	57
A megvalósítás előkészítése.....	57
A megvalósítás folyamata.....	57
Monitoring és visszacsatolás.....	58
Nyilvánosság.....	58
Érvényesülés, módosítás.....	59
4. Elfogadás módja és dátuma.....	61

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Adony Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték, melynek érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke. Azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A település bemutatása

Adony Fejér megye keleti peremén, közvetlenül a Duna mellett elhelyezkedő kisváros. A római korban Vetus Salina, majd a középkorban Odon néven említett település, mely a vízi, vasúti és közutak találkozásában fekszik, természetes összekötő kapcsot jelent az észak- déli és nyugat- kelet irányú forgalomban, szinte azonos távolságban a megyeszékhelyhez és a fővároshoz.

Adonyban jelenleg az állandó lakosság száma: 3840 fő. A születések száma a városban csökken, a halálozások száma enyhén nő. A lakosság átlagéletkora növekszik. Megfigyelhető Adonyban is az országos tendenciához hasonlóan a lakosság „természetes” fogyása.

A város közigazgatási területe 6104 hektár 5889 m², ebből 277 hektár 5158 m² a belterület.

Az önkormányzat az Adonyi Közös Önkormányzati Hivatalon és az intézményeken – Adonyi Hóvirág Óvoda, Közösségi Kulturális Központ és Könyvtár, Egészségügyi Központ – keresztül látja el a feladatait. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak révén az önkormányzat volt az egyik legnagyobb foglalkoztató a városban, de 2013. január 1-től a Szent István Általános Iskola és AMI vonatkozásában a fenntartói és működtetői jogokat egyaránt a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el. Az elmúlt évek jelentős beruházásai miatt az önkormányzat vagyona évről-évre

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településfejlesztési koncepció

nőtt és törekedni kell arra, hogy ez a tendencia az elkövetkező időszakban is fenntartható legyen. Az önkormányzat és minden intézményének épülete felújításra került, ezzel együtt megvalósult a mozgáskorlátozottak számára az akadálymentes közlekedés.

A város infrastruktúrája alapvetően megfelel a kor igényeinek, további fejlesztése az itt élők elemi érdeke. A több mint 1400 ingatlan szinte 100 %-a vezetékes ivóvízzel ellátott, a szennyvíz- csatorna rácsatlakozás 90%-ánál kiépített. A vezetékes gázszolgáltatással az ingatlanok több mint 90 %-a rendelkezik. A belterületi utak szilárd burkolattal ellátottak, de ezek folyamatos karbantartása, felújítása elengedhetetlen és szükségszerű.

Adony a 6-os számú főút és a megépült M6 autópálya révén könnyen megközelíthető.

A településen található természeti értékek: NATURA 2000 által érintett és egyben országos jelentőségű természetvédelmi terület, az Adony és Perkáta határában található löszvölgyek gyepterülete (a Vörös Könyves, a fokozottan védett gyapjas csüdfű), az Adonyi Nagysziget és a Cikolai halastavak állat-és növényvilága. Védettséget élvez az adonyi Zichy-park és a Daja-völgy.

Adony műemlékei: a Zichy kastély és a hozzá tartozó park, Orbán kápolna, barokk stílusban épült római katolikus templom.

Lakosságszám alakulása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	3 701	
2014	3 679	99%
2015	3 686	100%
2016	3 727	101%
2017	n.a.	0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség a településen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel rendelkező személyeket, illetve ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A táblázat alapján megállapítható, hogy az elmúlt években a lakosság száma enyhén emelkedést mutat.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	1 924	1 889	3 813	50,46%	49,54%
0-2 évesek			98	2,57%	
0-14 éves	263	267	530	6,90%	7,00%
15-17 éves	49	67	116	1,29%	1,76%
18-59 éves	1 050	1 165	2 215	27,54%	30,55%
60-64 éves	188	133	321	4,93%	3,49%
65 év feletti	369	257	626	9,68%	6,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	573	530	108,11%
2014	584	539	108,35%
2015	614	543	113,08%
2016	626	535	117,01%
2017	n.a.	n.a.	

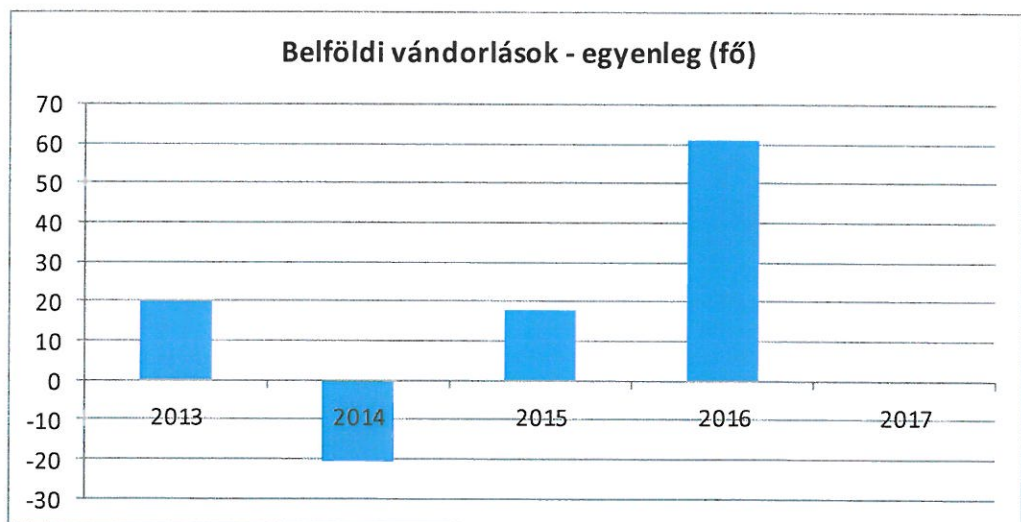
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy az adott település népességére mi a jellemző: a 100 alatt van az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ellenkező esetben a településre az előregedés jellemző. A táblázatból kitűnik, hogy Adonyra az előregedés a jellemző.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	85	65	20	5,2
2014	74	95	-21	-5,55
2015	100	82	18	4,76
2016	159	98	61	16
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

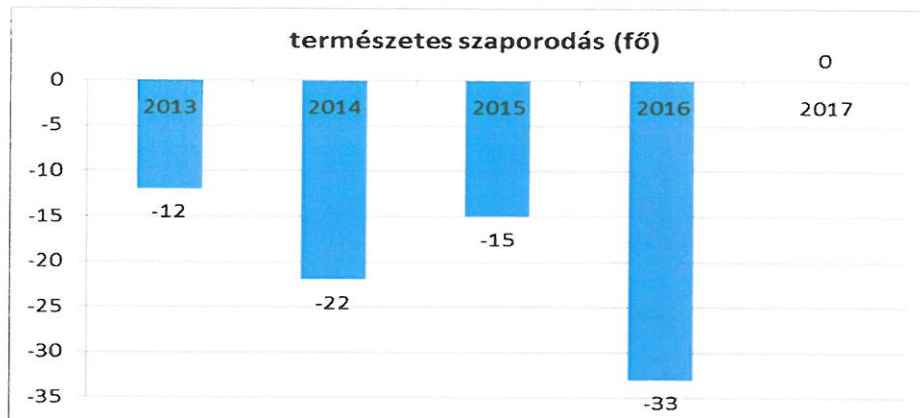
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	31	43	-12
2014	34	56	-22
2015	35	50	-15
2016	24	57	-33
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai adatok szerint a vizsgált négy évben a településre történő bevándorlás meghaladja az elvándorlást, a halálozások száma viszont magasabb a születések számánál, ami magyarázhatja a népességszám és az öregedési index emelkedését.

Értékeink

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Adony Város Önkormányzata az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Ezen szempontok alapján küldetésének tekinti a lakosság igényeinek magas színvonalú kiszolgálását az alábbi területeken:

- Jó színvonalú közszolgáltatások nyújtása. Az országos politikai irányelvek helyi szintű, hatékony megvalósítása.
- A képviselő-testület és bizottságai hatékony, törvényes működésének biztosítása.
- Egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

Értékeink:

- Szaktudás, hatékony, jogszerű ügyintézés
- Jó munkahelyi körülmények
- Esélyegyenlőség, szociális érzékenység, szolidaritás
- Hagyományőrzés, közösségteremtés, kooperáció
- Környezetvédelem, környezettudatosság

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

- Társadalmi összefogás a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára az esélyegyenlőség biztosításához

- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájutás biztosítása.
  - A hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére a szociális egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása.
- A település minden lakójának a megélhetéshez szükséges források biztosítása

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei:

Adony Város Önkormányzata elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, és ezt az alábbi elvek alapján próbálja megvalósítani:

- Emberi méltóság tiszteletben tartásával tiszteli az ember értékeit, és egyediségét.
- Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.
- Az önkormányzat, a város minden tagjának érdeke a társadalmi szolidaritás erősítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az Európai Bizottság 2004. év májusában tartott, az „Esélyegyenlőség és diszkriminációmentesség a kibővített Európai Unióban” című konzultációk megerősítették azt az álláspontot, mely szerint kiemelkedően fontos mind az esélyegyenlőség, mind a diszkrimináció elleni küzdelem terén megvalósuló közösségi akciók kezdeményezése, beleértve az Európai Unió antidiszkriminációs jogalkotása hatásának maximalizálását.

A közösségi jog e témakörre vonatkozó teljes harmonizációját hazánkban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) valósította meg. A törvény kimondja, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség és deklarált célja, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. 2005. évtől kezdődően pedig speciális, az egyenlő bánásmód megsértése esetén eljáró Egyenlő Bánásmód Hatóság felállítását rendelte el.

Adony Város Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a nők, a gyermekek, az idősek, a mélyszegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetére.

A Program egyes, hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;

- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a város problémáit, lehetőségeit.

Az elemzés öt területre koncentrál: lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP intézkedési tervének célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élők, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő etikai elvek

- **Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve:** a közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bármilyen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára. Különös tekintettel a fogyatékos emberekre, akik a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. Cél a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.
- **Az emberi méltóság tiszteletben tartása:** Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket és légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzését és megerősítését szolgálják.
- **Szolidaritás:** A társadalom számára minden állampolgár egyformán értékes, ezért a község minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy ő maga is el tudja végezni feladatait, meg tudja birkózni a nehézségekkel.
- **Méltányosság és rugalmas ellátás:** A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget. Olyan pozitív méltányos és rugalmas intézkedéseket kell kidolgozni, melyek elősegítik az érintettek társadalmi pozíciójának, életminőségének javulását.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Adony Város Önkormányzat Képviselő- testületének a települési támogatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) rendelete:

A rendelet célja, hogy az Szt.-vel együtt alkalmazva, a helyi sajátosságok és a város költségvetési teherbíró képességének figyelembe vételével meghatározza a szociális rászorultságtól függő ellátásokra való jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat, azok igénybevételének módját, eljárási szabályokat.

Az Önkormányzat által nyújtott támogatások (a törvényben meghatározott szociális ellátásokon felül):

- sajátos nevelési igényű gyermekek utazási támogatása,
- gyermekek szünidei étkeztetése és alternatív napközbeni ellátás keretében gyermekek nyári szünidei napközbeni ellátása
- HPV elleni oltás támogatása,
- első lakáshoz jutók anyagi támogatása,
- Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás.

Az egyes szociális ellátásokat az önkormányzat az állampolgároknak önmagukért és családjukért viselt felelősségét is figyelembe véve biztosítja. Ennek érdekében az eljárás során minden esetben vizsgálni kell a kérelmező magatartását, felelősségét, önhibáját a megélhetési nehézségek kialakulásában, illetve a hozzátartozók tartási képességét.

A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában az egyén és rajta keresztül a család áll.

Az általános gazdasági válság és romló életszínvonal miatt a szociális ellátórendszereknek egyre több követelménynek kell megfelelniük a különböző élethelyzetekből eredő szükségletek miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Adony Város Önkormányzata helyi Szociálpolitikai Kerekasztalt hozott létre, a helyi szociálpolitikai feladatok ellátásának elősegítésére, a meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

A helyi esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek

- az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
- a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akiknek fő feladata:
  - program megvalósításának koordinálása,
  - a program végrehajtásának nyomon követése,
  - az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;
- a program nyilvánosságának biztosítása;
- a program megvalósításában érintett intézmények vezetőinek tájékoztatása;
- esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;
- fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;
- az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése;
- a település döntéshozóinak két évente történő tájékoztatása a megvalósításról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Adony Város Polgármesteri Hivatalának Esélyegyenlőségi Terve.

A munkáltató a dokumentumban kinyilvánítja, és intézkedéseivel erősíteni kívánja elkötelezettségét az esélyegyenlőségi politikát megalapozó általános etikai értékek, és a demokratikus közösségek számára mértékadó alapelvek iránt. Ilyenek az emberi méltóság tisztelete, a szabadság, az egyenlőség, az igazságosság, a szolidaritás, a tisztességes bánásmód, az erőszakmentesség, a partnerség, a sokszínűség (diverzitás), a különbségek elfogadása, a tolerancia, az előítéletektől való mentesség.

Az Esélyegyenlőségi Tervben megfogalmazott programok és intézkedések azt a célt szolgálják, hogy az esélyegyenlőségi törvény betűjének és szellemének megfelelően a hivatali élet valamennyi területén megelőzzék és megszüntessék a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését, és elősegítsék az egyenlő esélyek megteremtését.

Az Esélyegyenlőségi Terv tartalmazza a munkáltatónál munkaviszonyban, köztisztviselői jogviszonyban álló, hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok foglalkoztatási helyzetének elemzését, valamint a munkáltató ezen munkavállalók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló irányelveit és intézkedéseit.

A munkáltató vállalja, hogy az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása mellett

- a nők,
- a 40 évnél idősebb munkavállalók,
- a romák,
- a fogyatékos személyek, valamint
- a két vagy több, tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók

esélyegyenlősége elősegítése érdekében támogató intézkedéseket hoz.

A munkáltató vállalja a munkavállalók hátrányos megkülönböztetésének megakadályozását, ennek keretében elsődlegesen a megelőzés eszközeit alkalmazza. Ez kiterjed a foglalkoztatási jogviszony keletkezésére, annak tartama alatt az illetmények, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönző eszközök és módszerek, a teljesítményértékelés szempontrendszerének meghatározására, az áthelyezésre, a foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos egyéb kérdésekre és a jogviszony megszüntetésre.

Kiterjed továbbá a munkavállalók bármilyen, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai, meggyőződésük miatti diszkriminációra. Ez alól kivétel a foglalkoztatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást és az idősek nappali ellátását biztosítja az Adonyi Szociális Intézményfenntartó Társulással kötött megállapodás alapján.

Adony jelenleg bűnmegelőzési koncepcióval nem rendelkezik, azonban az Adonyi Rendőrörssel és az Adonyi Szociális Központtal szoros együttműködésben látja el ezt a feladatot. A közbiztonság elősegítése és a bűnmegelőzés érdekében tett intézkedésekről a Rendőrör parancsnoka minden évben beszámol a Képviselő- testületnek.

A bűnmegelőzés beavatkozási területei:

1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkenése
2. A település biztonságának növelése
3. A családon belüli erőszak visszaszorítása
4. Áldozattá válás megelőzése
5. Bűnismétlés megelőzése

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység, sajnos, mint a hétköznapi élet jelensége is. Vagyis amikor valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, melynek okai társadalmi, gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkoznak meg és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység okai továbbá a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, oktatás-képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza. Hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben és az érintettek egészségi állapotában mutatkozik meg. Sajnos egyre gyakrabban merül fel a gyermekszegénység fogalma, hiszen a szegények mintegy 30%-a a 0-17 éves korosztályhoz tartozik. A mélyszegénység állapota az érintetteket megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza, így a szegregáció egyre súlyosabb társadalmi probléma. Magyarországon jelenleg 3 millióan élnek a szegénységi küszöb alatt és ebből 1.2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen a gyermekeket, romákat és a hátrányos helyzetű térségekben élőket sújtják. Helyzetük elemzése során az Ebktv. által rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését mindig vizsgálni kell.

Ennek az adott, esélyegyenlőség szempontjából fontos célcsoportnak az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférést négy alapvető jogszabály segíti:

- A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.)
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.)
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

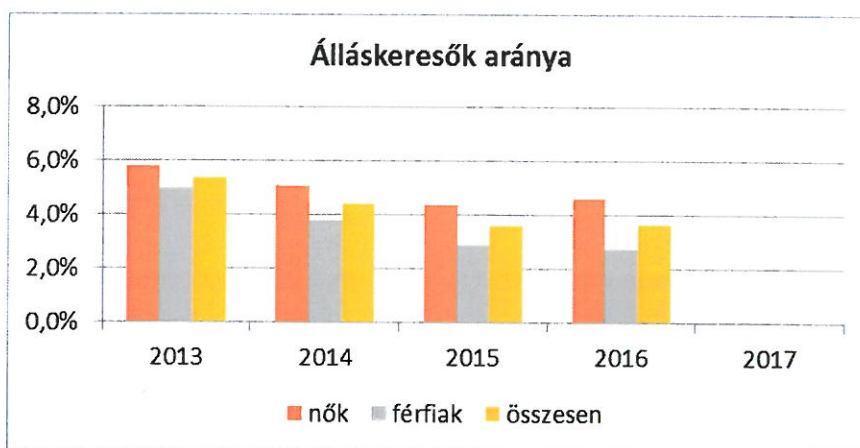
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötvenben foglalt feladatai alapján a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1 319	1 394	2 713	76	5,8%	69	4,9%	145	5,3%
2014	1 298	1 361	2 659	66	5,1%	51	3,8%	117	4,4%
2015	1 275	1 353	2 628	55	4,3%	39	2,9%	95	3,6%
2016	1 287	1 365	2 652	59	4,6%	37	2,7%	97	3,6%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	55		30		85	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsonyabb iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek. A tapasztalatok szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

Sajnos általánosságban elmondható, hogy a településen is, mint országosan, egyre nagyobb az elszegényedés a régebben „tisztes középosztály” rétegeiben is. Nagyon sok a hiteltartozás miatt eladósodott családok száma is.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		145	117,25	94,5	96,5	72
20 év alatti	Fő	2	1	1	1	1

	%	1,4%	0,9%	0,5%	1,0%	1,7%
20-24 év	Fő	18	16	11	11	6
	%	12,6%	13,9%	11,9%	10,9%	8,3%
25-29 év	Fő	16	10	7	7	4
	%	11,2%	8,7%	7,4%	7,0%	4,9%
30-34 év	Fő	14	10	7	7	4
	%	9,5%	8,5%	7,7%	7,5%	5,2%
35-39 év	Fő	20	13	12	7	5
	%	14,0%	11,1%	12,2%	7,0%	7,3%
40-44 év	Fő	14	13	7	11	5
	%	9,5%	10,7%	7,1%	11,1%	6,9%
45-49 év	Fő	14	10	9	7	7
	%	9,5%	8,5%	9,5%	7,0%	9,0%
50-54 év	Fő	19	14	10	13	8
	%	12,8%	11,9%	10,8%	13,2%	11,1%
55-59 év	Fő	26	25	18	17	11
	%	17,6%	20,9%	19,3%	17,9%	15,6%
59 év feletti	Fő	3	6	13	17	22
	%	2,1%	4,9%	13,5%	17,4%	29,9%

Ezek az adatok azt mutatják meg, hogy a „gazdaságilag aktív” lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők, regisztrált munkanélküliek száma, ez miként változott az évek során, illetve, hogy milyen az arány a nők és férfiak között.

A fenti táblázatokból látható, hogy Adonyban az évek során a munkanélküliek száma 2013. évben volt a legmagasabb. A megvizsgált évek mindegyikében a női munkanélküliek aránya magasabb, mint a férfiaké. Azonban nem kimutatható, hogy a valóságban is így van-e, vagy csak több nő regisztrál, bízva a munkaügyi kirendeltségek segítségével a hatékonyabb álláskeresés terén.

Közvetlen munkahelyteremtő beruházást nem tervez az önkormányzat, viszont a településen esetleges iparterület kijelölése új munkahelyeket tudna teremteni. A magasan képzett munkaerő továbbra is a közeli városokba, fővárosba ingázik, vagy elköltözik a településről.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	65	65	130	33	22	55	50,8%	33,8%	42,3%
2014	38	42	80	19	17	36	50,0%	40,5%	45,0%
2015	52	43	95	32	18	50	61,5%	41,9%	52,6%
2016	53	37	90	29	13	42	54,7%	35,1%	46,7%
2017	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.				

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	84,3%	91,7%	15,7%	8,3%
2011	92,8%	97,4%	7,2%	2,6%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az alacsonyan iskolázott népesség adatainak elemzésére a 2001. évi és a 2011. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre, melyből kitűnik, hogy emelkedett a 8 általános iskolát végzettek aránya. A regisztrált munkanélküliek között viszont a 8 általános iskolánál magasabb végzettségű személyek aránya magasabb, ők tudnak nehezebben elhelyezkedni.

Általános iskolai felnőttoktatás nincs a településen, de az alacsony számú iskolázatlanok aránya miatt ez nem jelent megoldandó problémát.

A településen korábban jól működő Dunavecsei Református Kollégium Mezőföld Gimnázium és Szakközépiskola esti tagozata sajnos hely hiányában már nem tudja segíteni a magasabb képzettség elérésében és az esetleges munkaerő piacon való érvényesülésben a felnőtt oktatásban részt venni szándékozókat.

b) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A közfoglalkoztatásban részt vevők közül néhányan az intézményvezetőkkel egyeztetve kapnak kihelyezett munkalehetőséget, de zömében a közterületek tisztántartásában, karbantartásban dolgoznak. Mivel a közfoglalkoztatottakra pályázni kell a munkaügyi központoknál, így számuk meghatározott, valamint adott a foglalkoztathatóságuk ideje, hossza és a betöltendő munkakör is.

Adonyban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma a négy év alatt jelentősen megemelkedett. A támogatást igényelni már a járási hivatalnál kell. Az évek alatt sajnos egyre kevesebb esetben sikerült a közfoglalkoztatásba bevonni a támogatásban részesülőket, pedig ez magasabb összegű juttatást eredményezne a részükre illetve esélyt kaphatnak arra, hogy tartósan alkalmazásba kerüljenek. A közfoglalkoztatásban, képzésben illetve munkaviszonyban eltöltött legalább 30 napos munka feltétele a következő évben folyósítható foglalkoztatást helyettesítő támogatásnak.

A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel – részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával - tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatallal.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma
2013	10
2014	31
2015	29
2016	36
2017	11

Forrás: Önkormányzat adatai

c) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Az utóbbi évek tendenciája azt mutatja, hogy a 8 általános vagy annál magasabb iskolai végzettségűek aránya növekedett a nyilvántartott munkanélküliek körében.

Sajnos a felnőttoktatásról és az abban résztvevők számáról nem áll adat a rendelkezésünkre, így nincs rá mód, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Nincs pontos képünk a fiatalok foglalkoztatásáról és a munkaerőpiacra történő bekerülésüket segítő programokról és a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeiről sem.

A településen a legnagyobb foglalkoztató a helyi mezőgazdasági szövetkezet. Az egyéni vállalkozók száma 261 fő, a társas vállalkozások száma a településen 194 db.

A jó közlekedési feltételek lehetőséget biztosítanak a környékbeli nagyvárosokban (Dunaújváros, Százhalombatta, Budapest) történő munkavállalásra, emiatt a településen magas az ingázó munkavállalók száma.

d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nincsenek ilyen jellegű programok, továbbképzések.

e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőttképzésre az általános iskolában működő esti iskolában van lehetőség illetve Dunaújvárosban. Helyi foglalkoztatási programmal nem rendelkezik a település. A Dunaújvárosi Munkaügyi Kirendeltséggel együttműködve van lehetőség a közfoglalkoztatásban történő alkalmazásra, illetve a képzésre.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	275	296	571	6	2,2%	7	2,4%	13	2,3%

2014	278	279	557	7	2,5%	4	1,4%	11	2,0%
2015	263	285	548	5	1,9%	2	0,7%	7	1,3%
2016	257	295	552	1	0,4%	1	0,3%	2	0,4%
2017	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma alacsony, bár ez a számadat nem tükrözi teljesen a valóságot, mivel csak a Munkaügyi Kirendeltségen regisztrált fiatalok számát mutatja.

Szükséges lehet a felnőttképzés keretében olyan képzési program összeállítása, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet.

f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élő személyeket a saját fenntartású intézményekben a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatják.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem áll rendelkezésre hivatalos adat arról, hogy a vizsgált évek során a településen történt volna az egyenlő bánásmóddal, vagy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogsértés.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. Nem csoda hát, hogy egyre több fiatal és pályakezdő dönt úgy, hogy külföldön próbál megélhetést biztosítani magának. Ezen tendencia alól városunk sem kivétel.

A munkaügyi központ lehetőségeihez mérten igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni, de mégsem tud hatékony segítséget nyújtani az álláskeresők elhelyezkedésében. Ezért nem is regisztrálnak már sokan a munkanélküliek közül. Ez viszont azt a hátrányt hordozza, hogy a különböző önkormányzatokon keresztül kapott állami támogatásoktól a regisztráció, illetve együttműködés hiányában elesnek. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (pl. megváltozott munkaképességűek) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősíti pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak ellátásához kapcsolódó támogatások megállapítása 2013. január 1-je óta már a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal hatáskörébe tartozik.

A települési önkormányzat a szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzbeli vagy természetbeni támogatást nyújthat. Adony Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és

szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvényben (Szt.) 45. §-ban meghatározott támogatást biztosítja:

- rendkívüli települési támogatás, és
- települési támogatás.

Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – úgy mint betegség, haláleset, elemi kár bekövetkezése, válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, iskoláztatás biztosítása, gyermek fogadásának előkészítése, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba történő visszakерülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadás -, illetve értelmi, érzékszervi vagy mozgásában sérült személyek térítésköteles nappali elhelyezését biztosító intézmény igénybevétele vagy a családban nevelkedő gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak, a képviselő-testület rendkívüli települési támogatást nyújt.

A rendkívüli települési támogatás adható eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel, illetve kamatmentes kölcsön formájában.

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakhatási támogatás a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújtható. Ezen támogatási formánál a kérelmezőnek vállalnia kell lakókörnyezete rendezettségének folyamatos biztosítását, melyet a kérelem elbírálása előtt az önkormányzat ellenőriz is.

Ápolási támogatást nyújt az önkormányzat a településen lakó 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző nagykorú hozzátartozónak.

Települési támogatásként a magas gyógyszerköltségek viseléséhez a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosít hozzájárulást.

A települési támogatások megállapításának feltételeként a magát munkanélkülinek nyilatkozó kérelmezőt kötelezzük, hogy a munkaügyi központnál regisztráltassa magát, ezzel is elősegítve, hogy akár a közfoglalkoztatásba be tudjon kerülni, illetve ami a legfontosabb, hogy a munkaerő piacra vissza tudjon térni. A munkaügyi központok számost képzést szerveznek a nálunk nyilvántartott személyeknek. Ez esetenként egy felzárkóztató képzés vagy egy újabb szakma megszerzését jelentheti számukra.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	2 713	4	0,2%
2014	2 659	5	0,2%
2015	2 628	4	0,2%
2016	2 652	8	0,3%
2017	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból kitűnik, hogy a 15-64 év közötti lakónépesség hány %-a részesült álláskeresői támogatásban.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Nyilvántartott álláskeresői száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
		Fő	%
2013	145,00	18,00	12,4%
2014	107,75	12,50	11,6%
2015	94,50	11,00	11,6%
2016	95,25	12,75	13,4%
2017	84,75	13,00	15,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély - negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	25,50	0,94%	3,00	2,07%
2014	12,00	0,45%	6,00	5,57%
2015	15,60	0,59%	2,00	2,12%
2016	16,00	0,60%	7,00	7,35%
2017	16,25		9,00	10,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány, szociális lakhatás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító	bérlakás állomány (db)
----	---------------------------	---	------------------------

		lakások száma	
2013	1556	4	9
2014	1557	3	9
2015	1557	5	9
2016	1559	5	9
2017	n.a.	6	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a lakásállomány évről – évre emelkedést mutat, ebből az elégtelen lakhatású, romos, lebontásra ítélt ingatlan száma csekély. Az önkormányzat tulajdonát képező lakásállomány száma a vizsgált időszakban nőtt, ezek felújítása, korszerűsítése folyamatosan történik. Jelenleg a 10 lakásból 1 szociális lakhatást szolgál, 8 szolgálati bérlakás, 1 pedig még lakhatatlan állapotban van.

b) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási támogatás a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújtható az önkormányzat rendelete szerint.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek	adósságcsökkentési támogatásban részesülők
2013	85	0
2014	54	0
2015	27	0
2016	20	0
2017	15	0

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Részben az ingatlanok viszonylag olcsó vételi ára, részben a kellemes környezet miatt egyre több esetben költöznek zártkerti nem lakáscélú ingatlanokba (Szőlőhegy, Rév terület, Diós dűlő). Ezek a területeken a 2011. évi népszámlálás adatai szerint 72 db lakott üdülő található. Sajnos egyre több a kis gyermekes család, aki lakásproblémájának megoldását abban látja, ha a Szőlőhegyre kiköltözik. Ez azonban egy közműszolgáltatás kiépítése nélküli külterület, innen az óvodába és iskolába jutás megoldása nagy terhet és feladatot ró szülőkre.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telepek, szegregátumok nincsenek, ezért az EMMI rendeletben rögzített erre a fejezetre vonatkozó a) – c) pontok nem relevánsak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás terén gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői és az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi ellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	2	1
2014	2	1
2015	2	1
2016	2	1
2017	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása:

- intézménye - az Egészségügyi Központ – látja el a háziorvosi,- a gyermekorvosi rendelést és a védőnői szolgálatot, az iskola-egészségügyi ellátást,
- több település társulási együttműködése eredményeként kerül ellátásra: szociális alapellátás, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, orvosi ügyelet,

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	70
2014	84
2015	87
2016	83
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó

hozzájárulás. Két jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, méltányossági alapon.

A táblázat adatai alapján kitűnik, hogy a településen az elmúlt évben ugrásszerűen megnőtt az igények száma. A közgyógyellátási támogatás és az ápolási díj megállapítása a Fejér Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalának hatáskörébe tartozik.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma			Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
	Alapösszegű	Emelt	Kiemelt		
2013	9,75	12,92	0	29	0
2014	7,5	11,27	5,25	33	0
2015	5,5	3,08	8,92	-	0
2016	6,37	2,05	9,00	-	0
2017	5,67	2,29	8,25	-	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Járási Hivatal

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A szakellátás igénybevételére a Dunaújvárosi Rendelőintézetben és a Kulcsi Napfény 2001. Nonprofit Kht. által üzemeltetett rendelőintézetben van lehetőség.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A házi orvosok törekednek arra, hogy minél szélesebb körben biztosítsanak különböző egészségügyi szolgáltatásokat:

- labor vizsgálat heti két alkalommal
- infúziós kezelés,
- vércukor, vérzsír mérés
- diabétesz szövődményének kiszűrése
- érszűkület kiszűrése
- inkontinencia – előadás sorozat, termékbemutató

A védőnők a következő szűrővizsgálatok megszervezésével segítenek a nők és a gyermekek esetleges betegségének korai felismerésében:

- pulmonológiai, ortopédiai szűrés az óvodás és az iskolás gyermekek részére
- nőgyógyászati – méhnyak rákszűrés
- mammográfiai szűrővizsgálat leszerzése

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásra a Dunaújvárosi Rendelőintézetben van lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést ellátó vállalkozás vezetője időszakonként megbeszélést tart a gyermekorvossal, hogy a gyermekek és az idősek az életkoruknak megfelelő egészséges ételhez jussanak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen aktív sportélet tapasztalható. A leginkább kedvelt sporttevékenység a labdarúgás, ahol szinte minden érintett csoport képviselheti magát: gyermek,- nő,- férfi. Igénybe vehető még: tenisz, kajak-kenu, karate, jóga.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget kell nyújtani az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézményekkel történt egyeztetés alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A településen a szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás.

Szakosított szociális szolgáltatásra Dunaújvárosi Rendelőintézetben és a Kulcsi Napfény 2001. Nonprofit Kht. által üzemeltetett rendelőintézetben van lehetőség. Ezen kívül az adonyi lakosok az Ercsi és a Százhalombattai Egészségügyi Központ rendelkezéseit látogatják leggyakrabban.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem áll rendelkezésre hivatalos adat arról, hogy a vizsgált évek során a településen történt volna az egyenlő bánásmóddal, vagy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogsértés.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A családsegítő szolgálat munkatársa adósságkezelési tanácsokat nyújt, segít a különböző nyomtatványok kitöltésében, és az ügyintézésben.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A Közösségi – Kulturális Központ és Könyvtár a közigazgatást, a gazdálkodást, a gazdasági életet, a tanulást, az oktatást, a kutatást támogató információs központ. Író- olvasó találkozók, kiállítással egybekötött könyvbemutatók, kortárs írókkal való találkozások, óvodai és iskolai foglalkozások színesítik a könyvtári életet és a könyvekkel való foglalkozást. Alapvető törekvésük az, hogy olyan könyvtárat működtessenek, amely a kor és az olvasók igényeinek megfelelő, modern szolgáltatásokat nyújt.

Az intézményben több művészeti csoport tevékenykedik (néptánc csoportok, női kar stb.) és a civil szervezetek rendezvényeik zömét is itt tartják. Az intézmény szolgáltatásaival, rugalmas nyitva tartásával igyekeznek igazodni az iskolába illetve a munkába járók időbeosztásához.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs rendelkezésre álló adat, a b) pont nem releváns.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Mivel az Alba Caritas Hungarica az évi két alkalommal uniós segély szállítmányból élelmiszer csomagokat már nem tudja biztosítani rászoruló családok számára, azért az adománygyűjtéseket és szétosztásokat az Adonyi Szociális Központ végzi el civilek segítségével. Rendszeresen vesznek át és osztanak szét bútorokat, ruhaneműket. Folyamatban van az ételgyűjtő szekrény programhoz való csatlakozás és új lehetőségként a közösségi programon való tartósélelmiszer gyűjtés megszervezése is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, munkalehetőség hiánya	közfoglalkoztatás szervezése, vállalkozások támogatása a foglalkoztatás növelésének eléréséhez, állásajánlatok összegyűjtése és elérhető helyen történő közzététele
Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya	felnőttoktatás erősítése oktatási intézmény bevonásával
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Munkaügyi Központnál	Regisztrálás ösztönzése, honlapon, újságban, fórumokon tájékoztatás nyújtása a különböző támogatási formákról, az ügyintézés módjáról
A hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölése	rendszeres időközönként esélyegyenlőségi fórum tartása, az intézményvezetők, civil szervezetek, munkáltatók bevonásával
Felhalmozott adósság	Lehetőség szerint adósságkezelési szolgáltatás elindítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt a Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében hirdette ki, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen jobb a

gyermekeknek” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek. Másik fontos indoka, a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, az újratermelődő, nemzedékekre átörökített szegénység megszüntetése.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetett gyermek: magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Védelembe kell venni a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége lényegében magába foglalja a településen élő összes 18 év alatti gyermeket és azok családját, mivel a gyermekjóléti szolgálat feladata a veszélyeztetettség megelőzése érdekében végzett munka, a prevenció is, amelynek minden gyermekre ki kell terjednie. Ez jelentheti a széleskörű tájékoztatást, de olyan programot is, ami a lehető legtöbb gyermek számára elérhető.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- d) óvodáztatási támogatás

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2013	13	5	35
2014	13	10	31
2015	14	11	33
2016	10	6	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adatai szerint a védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma a négy év alatt nagymértékben megnőtt. Az egyik társadalmi problémaként jelentkező elszegényedés vagy a munkanélküliség a családban konfliktus helyzetet eredményez, a szülő nem tud elég figyelmet fordítani a gyermek megfelelő nevelésére. Másik problémaként említhető a csonka családban – általában az édesanya által – nevelt gyermekek helyzete. A napközben dolgozó szülő nem tudja

kellő mértékben ellenőrizni a gyermeket, sok a csellengő, iskolából hiányzó, kamaszkori problémákkal küzdő fiatal. Ezek a fiatalok a megfelelő ellenőrzés nélkül könnyen követnek el szabálysértést illetve bűncselekményt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg a gyermeknek, ha a család tartósan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerül. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak pénzübeli és természetbeni támogatása.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	117
2014	110
2015	108
2016	81
2017	63

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázatból jól látszik, hogy az elmúlt 5 évben szinte felére csökkent a kedvezményben részesülő gyermekek száma. Valószínűleg a korábban munkanélküli szülőknek szépen lassan sikerül visszakerülnie a foglalkoztatásba és így már nem férnek bele a jogosultsági feltételként megszabott jövedelemhatárba. Másrészt sajnálatos tapasztalat, hogy a szülők egyre kevesebb érdeklődést mutatnak arra, kérelmezzék ezt a fajta támogatást, illetve a folyamatosságot biztosítva újra benyújtják a szükséges dokumentumokat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Sajátos nevelési igényű gyermekek utazási támogatása

Az önkormányzat a településen bejelentett lakóhellyel rendelkező azon szülő részére, aki az önkormányzat által fenntartott oktatási-nevelési intézményben nem oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekét más település oktatási-nevelési intézményébe személygépkocsival szállítja, 15.000 Ft /hó utazási támogatást nyújt.

2017. évben a támogatást 3 család vette igénybe.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik.

A Gyvt. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre

való jogosultságot állapít meg. A jogosultság időtartama 1 év. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság igazolása alapján a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- ingyenes tankönyvellátásra,
- ingyenes étkezésre, bölcsőde, óvoda, általános iskola 1-8 évfolyamán nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő gyermeke esetén.

A Gyvt. 20/A. § (1) – (3) bekezdése értelmében a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
  - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel
- alapösszegű (2018. évben 6.000,- Ft) természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek, illetve a a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal rendelkezőnek emelt összegű (2018. évben 6.500,- Ft) természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás, étkeztetési díj formájában.

Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított. Nyári gyermek étkeztetés keretében a 2017. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közül a szülők nyilatkozata alapján 3 fő és a képviselő- testület saját hatáskörében hozott döntése alapján a szociálisan rászorult családokban nevelkedő gyermekek közül a szülők kérelme alapján 22 fő részesült a nyári szünetben 54 napon keresztül napi egyszeri meleg étkeztetésben.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma
2013	28	45	136	0
2014	22	56	138	0
2015	125	55	146	0
2016	123	49	141	0
2017	122	50	145	0

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Településünkön magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs, ezért az EMMI rendeletben rögzített erre a fejezetre vonatkozó e) pont nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
Településünkön szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek nincs, ezért az EMMI rendeletben rögzített erre a fejezet nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fent meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, a nevelésbe vett gyermek, az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is akit tartós nevelésbe vettek. Adonyban jelenleg 7 nevelésbe vett gyermek él.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Sajnos az ilyen családok helyzete, még mindig elég feltérképezetlen, nincs kellő információ róluk.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen két védőnő dolgozik. A munkakörükből adódó – kötelezően ellátandó – feladataik mellett, különböző előadásokat tartanak: kismamáknak szülés felkészítés, család- és nővédelmi előadásorozat, serdülőkori problémák kezelése, változókori problémák kezelése.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	2	109
2014	2	119
2015	2	111
2016	2	109
2017	2	115

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemző

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2013	0	25.061	5.109		1
2014	0	25.766	6.416		1
2015	0	27.870	5.845		1
2016	0	28.112	5.801		1
2017	0	n.a.	n.a.		1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában differenciál foglalkozás tartása: lehetőséget teremtenek arra, hogy a más képességű (tehetséges illetve részképesség hiánnyal küzdő) gyermekeket fejlesszék. Anyanyelvi játzó: célja a különböző fejlettségi szintű gyermekek egy szintre hozása, kommunikációs készség javítása.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta.

d) gyermekjóléti alapellátás

Adony Város Önkormányzata az Szt. alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti ellátásokat. A szociális igazgatás hatósági feladatait és a város szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását a gyermekjóléti szolgálattal és a családvédelmi feladatokat ellátó munkatársakkal látja el. A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény csökkenést mutat, ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya jelentős mértékben emelkedett.

A települési önkormányzat a Gyvt. 94. § (2) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátását, gyermekek átmeneti gondozását biztosítja.

Gyermekjóléti Szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgálat olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,

c) akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, óvodában, iskolai napköziben.

Adony Város Önkormányzata a gyermekek napközbeni ellátását óvodában, iskolai napköziben biztosítja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2017. december 31.-én

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	150	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	05.30-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	12	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	12	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben)
2013	135	6	150	1	122	
2014	143	6	150	1	124	
2015	144	6	150	1	126	
2016	145	6	128	1	136	
2017	n.a.	6	128	1	136	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

e) gyermekvédelem

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Az Szt. 64. § (4) bekezdésében meghatározott családsegítés körébe tartozó feladatokat az Adonyi Szociális Központ térítésmentesen végzi.

Az ellátás biztosítását a Központ vezetőjének, illetve családgondozójának intézkedése alapozza meg.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona, gyermekotthon. Pénzbeli támogatásként települési támogatás igényelhető.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskola szervezésében a gyermekek a következő sportfoglalkozásokon vehetnek részt: kézilabda, szivacs-labda, atlétika, labdarúgás, tanórai foglalkozásként az úszás. Különböző sportegyesületek szervezésében van: kajak-kenu, tenisz, karate. A Művelődési Ház és a könyvtár sokféle színes programot szervez a gyermekeknek. Rendszeresen biztosítva van számukra az internet hozzáférés. A fenntartó önkormányzattal összhangban olyan korszerű könyvtárat és információs központot szeretnének működtetni, amely szolgáltatásaival magas szinten látja el a város lakóit és az oktatásban résztvevő tanulókat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Gyermekek étkeztetése

Ingyenes étkezésre jogosult a bölcsődés, az óvodás, 1-8. évfolyam nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesülő gyermek.

50 %-os kedvezményben részesülnek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, három – vagy többgyermekes családnál gyermekenként, illetve a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló.

Iskolai étkeztetés: menza 86 fő, ebből – ingyenes: 19 fő, 50 %-os térítéses: 18 fő, 100 % térítéses: 49 fő.

napközi: 62 fő, ebből – ingyenes 22 fő, 50 % térítéses: 15 fő, 100 % térítéses: 25 fő.
 Óvodai étkezés: 134 fő, ebből- ingyenes: 123 fő, 50 % térítéses: 0 fő, 100 % térítéses: 11 fő.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei
 Nem áll rendelkezésre hivatalos adat e tárgykörben.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül
 A védőnők különböző szűrővizsgálatokat szerveznek (pl. ortopédiai, pulmonológiai). Más településen tanuló SNI-s gyermekek utazási támogatása.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	143	154	297	66	0,0%
2013/2014	126	146	272	72	0,0%
2014/2015	132	140	272	114	0,0%
2015/2016	128	135	263	109	0,0%
2016/2017	132	126	258	99	0,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	15	1
2013/2014	0	15	1
2014/2015	0	16	1
2015/2016	0	16	1
2016/2017	0	16	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az integráltan nevelt gyermekek esetében a következőket kell figyelembe venni:

- sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- az elvárások igazodjanak az adott gyermek fejlődésének üteméhez,

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A nevelés, fejlesztés kötelezően biztosítandó feltételeit a közoktatási törvény és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok foglalják össze. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni a gyermekek számára.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztéséhez a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltakat kell alapul venni. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti,
- a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg,
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei
- befolyásolja.

A rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia, az egyéni fejlesztési tervhez pedig szakirányú végzettségű gyógypedagógus működik közre.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integráció - inklúzió. Az együttnevelést vállaló intézmény - mint az Adonyi Hóvirág Óvoda is-, többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvételt és védeltséget. A sajátos bánásmód, az esélyteremtés és a differenciálás lehetőségét nyújtja minden gyermek számára.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakításakor igénybe kell venni a szakirányú végzettségű, integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus közreműködését.

A közreműködésnek ki kell terjednie:

- a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére,
- a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére,
- folyamatos tanácsadásra.

Fokozottan szükséges a szülők, az óvoda együttműködése.

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, foglalkozásokat, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, fejlődése tekinthető.

Az óvónők, mind a pedagógusok munkáját. Fontos lenne a pszichológus általi további terápiás fejlesztés egyénileg és csoportokban is, mely a társas kapcsolatok alakulására, később pedig a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére is szolgálna. A pedagógusok továbbképzéseinek támogatása a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek integrálását könnyítené meg. Ezt a mozgásfejlesztő eszközök folyamatos fejlesztése is kéne, hogy kíséresse.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A c) – d) pontok nem relevánsak

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	29	37	39	18	1	127
Más településről bejáró gyermekek létszáma			1		1	2
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	28	24	30	24	3	109

a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3			1		4
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Dunaújvárosban tanuló SNI-s gyermekek részére utazási támogatás biztosítása. Az óvodás és általános iskolás gyermekek szakképzett logopédussal történő ellátása, mellyel tehermentesíti a szülőket és a gyermekeket az utazás költségeitől.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megnövekedett a veszélyeztetett gyermekek száma	megfelelően működő jelzőrendszer kiépítése,
Sok a csellengő gyermek	szabadidős foglalkozásokba történő bevonásuk
hátrányos helyzetű gyermekek nem megfelelő élelmezése	gyermekétkeztetés, nyári étkeztetés, segélycsomag osztás
hátrányos helyzetű gyermekek számára nincs szünidei tevékenység	ingyenes táboroztatás, foglalkozás a szünidőben, szabadidőben
hátrányos helyzetű gyermekek hiánykompenzálása	megfelelő ruházat, játék, könyv adományok gyűjtése és szétosztása
hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett gyermekek nem jutnak számítógépes ismeretekhez, mert nincs otthon lehetőségük rá	a könyvtárban szervezett oktatás biztosítása a számítógépes ismeretekhez

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2013	1 394	1 319	n.a.	n.a.	69	76
2014	1 361	1 298	n.a.	n.a.	51	66
2015	1 353	1 275	n.a.	n.a.	39	55
2016	1 365	1 287	n.a.	n.a.	37	59
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	30	55

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázatból kitűnik, hogy a munkanélküliek közül a vizsgált négy évben a nők aránya a magasabb. Ezt okozhatja a bölcsőde, családi napközi hiánya. A nők csak helyben vagy közeli településen tudnak munkát vállalni, mert a gyermekintézmények nyitva tartása nem igazodik a munkaidőhöz. A munkaadók nem szívesen alkalmaznak kisgyermekes nőket, mivel náluk a gyermekek megbetegedése miatt nagyobb az esély a hiányzásra.

- b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
  - c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
  - d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
- A b) – d) pontok nem relevánsak, adatok nem állnak rendelkezésre.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, tájékoztató kampányok tartása, társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde illetve családi napközi nem működik a településen. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, helyhiány miatt az óvodás korú gyermekek felvételét az intézménybe nem kellett elutasítani. Mivel a településen bölcsőde nem működik az óvodában már 2,5 éves kor betöltése után felvételt nyer a gyermek, amennyiben a szülő munkavállalásának megkezdése végett ilyen jellegű igényrel fordul az intézményvezetőhöz. Az iskoláskorú gyermekek számára biztosított a napközi, és bevezetésre kerül az egész napos iskola, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg. Tehát a gyermekek napközbeni felügyelete jól megoldott, esetleg a gyermekintézmények nyitva tartási idejének meghosszabbításán lehet elgondolkozni, amennyiben erre szülői igény felmerül.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	2	97	49
2014	2	93	47
2015	2	98	49
2016	2	88	44
2017	2	93	47

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

A család és nővédelmi gondozást az Eütv. 41.§-a rögzíti, melynek értelmében biztosítani kell a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás, gondozás eszközeivel, a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedésekkel.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja, a családtervezés, anya- és gyermekgondozás vonatkozásában, de mindenképpen szoros együttműködést igényel a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálattal is. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi és szociális juttatások megismerésében, valamint a hozzátartozó nyomtatványok, kérelmek kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A családsegítés olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A szociális intézményben a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatban jól felkészült szakemberek segítik a hozzájuk forduló rászorult embereket a mindennapi problémáik megoldásában.

A védőnők szűrővizsgálatokat szerveznek (nőgyógyászati szűrés, méhnyak rákszűrés, mammográfiai szűrés). A kismamák részére rendszeresen tanácsadást végeznek, előadásokat szerveznek (szülés felkészítés, család és nővédelmi előadás), otthoni családlátogatást tartanak. Együttműködnek az érintett területen dolgozó szakemberekkel – gyermekorvos, házi orvosok, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, polgármesteri hivatal.

Településünkön már több éve preventív céllal méhnyakrák és nemi szervi szemölcsök kialakulásáért elsősorban felelős Humán Papillóma Vírus elleni védőoltás kapnak az adott évben 13. életévüket betöltött, a településen bejelentett lakóhellyel rendelkező fiú gyermekek, olyan kedvezményrel, hogy a három oltás árából a szülőnek csak egyet kell fizetnie. A lányok oltása államilag finanszírozott. Az oltás iránti igény évről évre csökken, aminek oka a tájékozatlanság lehet. A szülők közti információ csere és az internetről megszerezhető adatok nem segítik a helyes döntés meghozatalában a szülőket, ezért szükség lenne ebben a témában is szakértők általi tájékoztatásra, fórum megszervezésére.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Btk. különböző tényállásai vonatkoznak: testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Btk. megfelelő paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma sokkal kevesebb, mint a tényleges esetek száma. A bántalmazott nők félve az elkövetőtől nem mernek a rendőrséghez fordulni, vagy szégyellik a történeteket. Településünkön a nőket érő erőszak, illetve a családon belüli erőszak ismert eseteinek száma alacsony, de szükséges lenne megfelelő jelzőrendszer felállítására, szakemberek bevonásával tájékoztató fórumokat tartani a nőknek, illetve felvilágosító programot szervezni már az iskolában.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Nagyon fontos, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások lehetőségéről és elérhetőségéről mindenki tudomást szerezhessen. A krízishelyzetben lévő nők számára fontos tényező az idő, de a sokszor várólistával működő szállók nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Ezért fontos a megfelelő tájékoztatás az igények és a kapacitás összhangba hozása. Adonyban nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Krízishelyzetben lévő családok számára az önkormányzat rendkívüli települési támogatást nyújt.

Az önkormányzat kérelemre vagy hivatalból települési támogatást állapít meg annak a személynek, aki a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd és megélhetését nem képes biztosítani. A települési támogatás

eseti és rendszeres jelleggel is adható. Eseti támogatás igénylésénél különösen indokolt esetben a rendeletben meghatározott jövedelemhatártól el lehet térni. Különösen indokolt eset, ha az igénylő:

- a) 65 év feletti, vagy
- b) egyedülálló és gyermekét egyedül nevelő, vagy
- c) három vagy több gyerekes személy, vagy
- d) balesetet szenvedett, vagy
- e) elemi kár érte, vagy
- f) hirtelen bekövetkező betegsége esetén
- g) családjában értelmi, érzékszervi vagy mozgásában sérült, térítésköteles nappali elhelyezést biztosító intézményt igénybevevő személy él.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Jelenleg a 7 fős képviselő-testületben 2 nő képviselő tag van (28,6 %). A bizottságok összesen 9 tagja közül 4 nő (44,4 %). A településen a nők közéleti részvétele alacsonybak mondható. Az intézményekben, mivel ezen területek (oktatási, szociális, egészségügyi és kulturális intézmény, polgármesteri hivatal) elnöiesedett területek 90 %-ot meghaladó a női dolgozók száma. A női intézményvezetők aránya 50 %.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: faluhelyen, a tanyavilágban még mindig tartja magát az a szemlélet, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőekkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Mellesleg nem elvetendő elmélet az, hogy a nők szerepe az anyaság, a család szempontjából az egyik legfontosabb hivatás. A mai nő számára lehetőség van a választásra elméletileg (anyagilag legtöbbször nem, mert az egykeresős családmódel nálunk nem élhető létforma), hogy anya vagy felső vezető legyen, de ez utóbbi viszont hazánkban a sajnálatosan csökkenő népességszámot nem fogja megállítani.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát, és teljesen más életformába csöppen, ahol a gyermek áll a középpontban. Ezért az önkormányzatnak a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kell teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is (Könyvtárban: Dúdoló, Szülők iskolája stb).

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	beazonosított problémák
Nők munkavállalását nehezítő tényezők: a gyermekintézmények nyitva tartási ideje nem alkalmazkodik az igényekhez	a nyitvatartási idő kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően
Nincs lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni részmunkaidő, rugalmas munkavégzés)	Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása, támogatása
Bár adatok nem állnak rendelkezésre, de feltételezhető, hogy a munkavállalásnál jelentkezik a hátrányos megkülönböztetés	Esélyegyenlőségi fórum tartása, az intézményvezetők, civil szervezetek bevonásával
A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	Adatgyűjtés és problémafeltárás az érintett területen
A tényleges családon belül elkövetett erőszakos cselekményekről nincs adat.	A rendőrség bevonásával információs kampány szervezése, anonim jelzőrendszer megszervezése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Általában akkor beszélünk öregségről, ha a szervezet biológiai visszafejlődése, hanyatlása megindul, és ha a felnőttkori társadalmi szerepek betöltése nehezedik. Nincs egységes definíció a szakirodalomban az öregségről, általában 70 év felett tekintik az embereket öregnek.

Az öregedés fontos társadalmi állomása a nyugdíjkorhatár, az az életkor, amely jogosulttá tesz valakit arra, hogy a munkából visszavonuljon és a továbbiakban a korábbi munkájával szerzett járadékából éljen. A munkájából, kereső tevékenységéből visszavonult ember általában öregedőnek tekinti magát. Noha nagyok az egyéni különbségek, az életkor általában meghatározó. Az öregséggel kapcsolatos megfigyelhető szabályszerűségek annál nagyobb valószínűséggel érvényesek az idősek csoportjaira vagy egyes öregekre, minél előrehaladottabb az életkoruk. A kevésbé idősek között még sok a viszonylag kedvező jelenség, a korhoz képest fiatalos vonás, ezek később inkább kivétellé válnak.

Idős korosztály jellemzői: csökken a személyes fogyasztás (nemcsak a mennyisége, hanem a milyensége is megváltozik), emelkedik a közületi fogyasztás (egészségügyi, szociális, speciális lakások iránti szükséglet).

Az öregség két módon is szembetűnővé válik: az egészséges idősek emberek nagyobb társadalmi aktivitásán át, valamint a bajban lévő idősek gondjainak nagyobb nyilvánossága révén. Megjelenésének mindkét oldala társadalmi probléma is. Az öregek megoldatlan ügyei és bajai politikai feszültségeket okoznak, gazdasági terhet jelentenek, aktivitásuk pedig új szituációkat teremt, a különböző intézmények számára alkalmazkodási feladatokat képez:

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)
2013	573
2014	584
2015	614
2016	626
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	400	591	991
2014	385	573	958
2015	379	579	958
2016	380	577	957
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj, a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás: az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék.

Az Országgyűlés az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében törvényt alkotott társadalombiztosítási nyugellátásról. A törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat – figyelemmel a magán nyugdíjrendszerre is – egységes elvek alapján szabályozza.

A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség, megrokkánás, megrokkánással járó baleset esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

A szociális jogok az Alaptörvényben rögzített állampolgári jogok körében a gazdasági, szociális, kulturális jogok nagy csoportjába tartoznak. Ennek megfelelően az állam köteles a megélhetésükhöz szükséges ellátást nyújtani mindazon állampolgárok számára, akiknek megélhetése öregség, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság, vagy önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség miatt nem biztosított.

A szociális jogokat az állam a társadalombiztosítás útján és a szociális igazgatás és szociális intézmények fenntartása által garantálja.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A jövő nagy kihívása a népesség elöregedése, és ez azért is jelent nagy problémát, mert az aktív korú polgárok befizetései képezik a kifizetésre kerülő nyugdíjak fedezetét. Egyre kisebb

munkavállalói kör adójából kell finanszírozni a társadalom szociális biztonságát. Az aktív idősödés fogalma azt jelenti, hogy a munkaképesség jelentős része 55-64 éves korban is megőrizhető.

Országos viszonylatban is tapasztalható, hogy a családszerkezet módosul, több az idősebb munkavállaló (55-64), az idős (65-79), míg kevesebb a fiatal és a munkaképes fiatal. A fiatalok tanulással töltött ideje meghosszabbodik, később élnek meg bizonyos élethelyzeteket (pl. diploma megszerzése, első munkahely, első gyermek), és ezek következtében az eltartottsági ráta folyamatosan emelkedik. A nyugdíj mellett munkát vállaló 64 évesnél idősebb népesség aránya alacsony. Az alacsonyan iskolázott munkavállalók aránya kisebb, főként pénzügyi, kereskedelmi területen illetve vezetői beosztásban, vagy saját vállalkozásban magasabb az idősök foglalkoztatása.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen foglalkoztatást támogató programok nincsenek. A könyvtárban lehetősége nyílik az idősebb korosztálynak a számítógépes ismeretek elsajátítására, ami több lehetőséget jelent a munkavállalás elősegítéséhez.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A dolgozók felvételénél az idősödő munkavállalókkal kapcsolatos negatív attitűd az életkor előrehaladtával erősödik. Az idősödő munkavállalók munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók. Településünkön nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy az elmúlt években hány esetben történt hátrányos megkülönböztetés az időskorúak foglalkoztatása terén.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	145	29	20%	33		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	117	30	26%	23		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	95	31	33%	25		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	97	34	35%	30		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	85	33	39%	n.a.		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi ellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása:

- intézménye - az Egészségügyi Központ – látja el a háziorvosi,- a gyermekorvosi rendelőt és a védőnői szolgálatot, az iskola-egészségügyi ellátást,
- több település társulási együttműködése eredményeként kerül ellátásra: szociális alapellátás, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, orvosi ügyelet,

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon, melyet már nem az önkormányzat biztosít, hanem az illetékességgel rendelkező Járási Hivatal.

A szakellátás igénybevételére a Dunaújvárosi Rendelőintézetben és a Kulcsi Napfény 2001. Nonprofit Kht. által üzemeltetett rendelőintézetben van lehetőség.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziorvosok törekednek arra, hogy minél szélesebb körben biztosítsanak különböző egészségügyi szolgáltatásokat:

- labor vizsgálat heti két alkalommal
- infúziós kezelés,
- vércukor, vérzsír mérés
- diabétesz szövődményének kiszűrése
- érszűkület kiszűrése
- inkontinencia – előadás sorozat, termékbemutató

A védőnők a következő szűrővizsgálatok megszervezésével segítenek a nők és a gyermekek esetleges betegségének korai felismerésében:

- pulmonológiai, ortopédiai szűrés az óvodás és az iskolás gyermekek részére
- nőgyógyászati – méhnyak rákszűrés
- mammográfiai szűrővizsgálat leszervezése

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásra a Dunaújvárosi Rendelőintézetben van lehetőség.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	573	32	6%
2014	584	32	5%
2015	614	32	5%
2016	626	32	5%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	n.a.
2014	n.a.
2015	n.a.
2016	0,25
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, és az idősök nappali ellátását biztosítja szociális társulással kötött megállapodás alapján. Az étkezés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen: koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. Az idősök nappali ellátása a saját otthonukban élő idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

Azt, hogy az idősök hogyan élik meg ezt a helyzetüket, nagymértékben függ a társadalom, és az őket körülvevő szűkebb környezet nyújtotta életkörülményektől, a velük szemben tanúsított magatartástól. Sokszor nehezíti a helyzetet, hogy a család aktív tagjai távol vannak. Máshol laknak, máshol dolgoznak vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idős családtaggal való törődésre. Ennek következményeként megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívások elé állítja az önkormányzatokat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősök otthonában folyamatosan zajló tevékenységek: kézimunkakör, kreatív klub, klubdélután (tánc tanulás, torna) tea délelőtt. Több alkalommal van kiállítása az Adonyban működő amatőr festő csoport tagjainak. Minden évben az Idősök Világnapja alkalmából zenés műsorral köszöntik az idősebb korosztályt. További rendezvényeik: Anyák napi bál, Tavaszköszöntő zenés műsor, kaktusz kiállítás, csillagászati bemutatók, Adonyi Ügyes kezek kiállítás, Erzsébet bál, színházlátogatás és egyéb közös kirándulások.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen aktív nyugdíjas klub működik, akik a szociális intézmény dolgozóival együttműködve a rendezvények szervezésében és lebonyolításában tevékenyen részt vesznek.

A településen működik a Szűz Mária Gondozóház, mely a helyi és a környékbeli idős emberek elhelyezésére, gondozására szolgál.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
romló egészségi, mentális állapot	különböző szűrővizsgálatok, előadások, tájékoztatók tartása
idősek informatikai jártassága alacsony	informatikai tanfolyamok szervezése informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele
hátrányos megkülönböztetés a munka világában	esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése, felnőttképzési lehetőségek megteremtése
alacsony képzettség	igények felmérése és szükség esetén képzési programok szervezése
idős emberek bűnügyi veszélyeztetettsége	bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok szervezése a rendőrséggel, polgárőrséggel együttműködve előadások tartása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Ha fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan kevés rendelkezésre álló statisztikai adat van, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A tapasztalatok szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos személyt akadályozottsága miatt kevésbé foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen, mint az egészséges embert. A munkáltató számára többlet kiadást jelent a munkahely akadálymentes megközelítésének kiépítése, szükség szerint információs táblák használata.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek nincsenek önkormányzati fenntartású intézményben a településünkön, többi elhelyezésről nincs adatunk.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még nagyobb problémát jelent.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A táblázat adatai szerint a településen kevés a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma, és még kevesebb az egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyére jogosultaké. Ennek oka valószínűleg az, hogy nincs kellő információja ezeknek az embereknek a támogatási, ellátási lehetőségek igénybevételéről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	48	67
2014	46	63
2015	49	63
2016	45	62
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás már akadálymentesített környezet biztosításával kell, hogy történjen. Az önkormányzat és minden intézményének részbeni akadálymentesítése megtörtént, törekedni kell a teljes akadálymentesítés kialakítására (gyengén látók, sietek). A polgármesteri hivatal emeletes épületében lift beszerelésével lett megoldva a fogyatékos emberek emeltre való akadálymentes feljutása.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A lakóépületek, szolgáltató épületek, üzletek akadálymentesítése csak részben valósult meg, a munkahelyek többségében nehézséget okoz a közlekedés. Törekedni kell arra, hogy minél több területen valósuljon meg a fogyatékos emberek számára a korlátozás nélküli mozgás, szabadidő eltöltése illetve a munkavállalás.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek állapota ma még nem felel meg a kívánt feltételeknek, felújításuk során gondoskodni kell az akadálymentes hozzáférés biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település nem rendelkezik fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatásokkal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő fogyatékkal élők számáról és helyzetéről nagyon kevés információval, adattal rendelkezünk	Az adott célcsoport feltérképezése, kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézményekkel, az egészséges emberek érzékenyítése az irányukba már gyerekkortól kezdve
Településünk honlapjának, weblapjának akadálymentesítése	A fogyatékkal élők is igénybe tudják venni a web -lapot, így nő az esélyegyenlőségük az információhoz jutáshoz
A fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségeiről településünkön nincs kellő információ, adatok hiányában valószínűsíthető, hogy a munka világában sérül az esélyegyenlőségük	Adatgyűjtés, helyzetelemzés során a helybeli munkalehetőségek feltérképezése, a munkaadók és a lakosság érzékenyítése a célcsoport iránt, olyan honlapok propagálása, ahol fogyatékkal élőknek is hirdetnek munkát
A fogyatékkal élők körében az egyedüllét, elszigeteltség tovább rontja helyzetüket, hosszú távon testi-lelki problémák okozója lehet az izoláltság	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket, a fogyatékkal élők szemléletváltása, életcél adása, családtagoknak segítségnyújtás, hogy a társadalomba való beilleszkedésük sikeres., a közösségi életbe való bekapcsolódásuk eredményes legyen

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Adonyban az egyházi és a civil szervezetek tevékenysége jelentős. A helyi lakosság szép számban vesz részt a civil szervezetek által szervezett programokon. Az önkormányzat a költségvetési rendeletében meghatározottak szerint jelentősen támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit, anyagi és természetbeni támogatás formájában.

A civil szervezetek és alapítványok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyomány ápolására és új értékek teremtésére épül.

Egyházi és civil szervezeteink:

Helyben működő egyházak, egyházi szervezetek: Római Katolikus Egyház, Szeplőtelen Szűz Mária Szolgálóleányai Szerzetesrend.

A helyi plébános sokat segít a gyermekek egészséges lelki fejlődésében, a szabadidő hasznos eltöltésében (hittan oktatás, nyári tábor szervezése). Az idősebb korosztály szívesen látogatja a templomot és a rendezvényeiket.

A Szeplőtelen Szűz Mária Szolgálóleányai Szerzetesrend nővérei heti rendszerességgel látogatást tartanak az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek otthonában, a közös imádkozásra. Az Adonyi Hóvirág Óvodában segítenek az óvónőknek, játszanak, beszélgetnek a kicsikkel. A templomban segítséget nyújtanak a különböző rendezvények szervezésében és lebonyolításában.

Civil szervezetek, egyesületek, alapítványok:

Adonyiak Baráti Köre, Adonyért Alapítvány, Adonyi Nyugdíjas Klub, Bandy Band Fúvószenekari Egyesület, Vetus Salina Kulturális Egyesület, Gellért Püspök Cserkész csapat, Méhész Klub, Adonyi Ifjúsági Klub, Duna-menti Szent Orbán Borrend, Adony és Környéke Horgász Egyesület, Adonyi Evezős és Vízisport Egyesület, Adony és Környéke Postagalamb SE, Adonyi Pilates Női Csoport, Ananda Jóga Csoport, FEMINA női klub, Városi Sportkör: labdarúgás (gyermek,- férfi,- női,- öregfiúk), tenisz, Polgárőr Egyesület, Adonyi Gyermekekért Közalapítvány.

A közfeladatok ellátásában részt vevő szervezetek:

- az oktatás-nevelés terén a közfeladatot ellátók (óvoda, iskola)
- az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén tevékenykedők: (Közösségi Kulturális Központ és Könyvtár, Adonyért Alapítvány, Vetus Salina Kulturális Egyesület, Nyugdíjas Klub, Gyöngyvirág Női kar, Salina néptánccsoport, Rozmaring Néptánccsoport, Madárkák hagyományörző német óvodás tánccsoport, Kinder Rozmaring gyermek néptánccsoport, Dunamenti Szent Orbán Borrend, Bandy Band fúvószenekar, Adonyiak Baráti Köre)
- a célcsoportok életfeltételeinek jobbítása érdekében egészségügyi, humán, mentálhigiénés, szociális jellegű szolgáltatásokat nyújtók (védőnők, gyermekorvos, házi orvosok, gyógyszerészek, családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, indiai nővérek, plébános)
- közétkeztetésben részt vevők (vállalkozások)
- a település közbiztonságának feladatát ellátók: (Adonyi Rendőrőrs, Polgárőrség)

A településen működő Német Nemzetiségi Önkormányzat elsőrendű célja a hagyományok ápolása, a már feledésbe mentek felkutatása, a nyelvek minél szélesebb körben való terjesztése; fontos feladata a németországi testvérvárosi kapcsolat ápolása (Oberweser – Oedelsheim), és az ehhez kapcsolódó programok szervezése. Rendszeres támogatásban részesül tőlük: Rozmaring felnőtt német néptánccsoport, Kinder Rozmaring gyermek német néptánccsoport, Madárkák óvodai német néptánccsoport, Gyöngyvirág Női kar, Bandy-Band zenekar, iskolai német nyelvoktatás, óvodai német nyelvi játszó. A felsoroltakon kívül több adonyi diák németországi tanulmányait, nyelvtanulását is támogatják.

A civil szervezetek, egyesületek a Közösségi Kulturális Központ és Könyvtárral együttműködve szervezik a település rendezvényeinek jelentős részét (pl. Szent Iván éji mulatság, Márton napi Liba-vacsora, Adventi vásár, Mézes-nap stb.)

A Magyar Limes Szövetséghez csatlakozott az önkormányzat, akik „Ripa Pannonia in Hungary” UNESCO világörökségi nevezés gazdasági hasznosítására ki kívánja alakítani az abban részt vevők érdekközösségét. A szövetség célja a római limes Duna menti szakaszának megőrzése, a kulturális turizmus keretében történő gazdasági és idegenforgalmi hasznosítása és világörökségi helyszínné tétele.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A személyes, valamint az online kapcsolattartás, az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az önkormányzat honlapján: közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott esélyegyenlőségi koncepció a továbbiakban hozzáférhető lesz, így az esélyegyenlőségi intézkedéseket széles körben megismerik és biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
mélyszegénységben élők	Kevés az adat a mélyszegénységben élőkről, életkörülményükről	Adatgyűjtés módjainak felkutatása, információszerzés a megfelelő törvények betartása mellett.
	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a munkaügyi kirendeltségen	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a támogatásokról.
	Adósságkezelési szolgáltatás	Segítségnyújtás, a nehéz anyagi helyzetben került emberek adósságának rendezéséhez
Gyermekek	Hátrányos helyzetű fiatalok kulturális életbe való részvétele alacsony, olvasottság hiánya	A fiatalok is részt vegyenek a könyvtári állomány alakításában, kulturális igény szint emelése
	A szabadidő hasznos eltöltése, sok a csellengő gyermek	Iskolán kívüli tevékenységek számának fejlesztése, szabadidős tevékenységek számának növelése
	A HH és a HHH adatok közti nagymérvű különbség, nem működik megfelelően a szülői nyilatkozatás, nincs megfelelő információ a HHH-s gyerekek számáról	Tájékoztatás a HHH státusz előnyeiről (védőnők, pedagógusok, családsegítő, jegyző)
	Az otthonülő gyermekek ösztönzése, hogy szabadidejüket a szabadban töltsék el más gyermekek társaságában	Egy közösségi játszótéren lehetővé válik a szocializáció elősegítése és az egészséges életre való nevelés is
Idősek	Idős, egyedül élő emberek gyakran válnak a bűnözők áldozataivá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, térfigyelő kamerák felszerelése, közvilágítás fejlesztése, bűnmegelőzés és áldozatvédelem
	Az idősek informatikai jártassága még nem kielégítő szintű, ezért az információhoz jutásuk is akadályozott	Informatikai tanfolyamok szervezése, informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele, felnőttképzés keretén belül internethasználat oktatás (művelődési ház és könyvtár, civil szervezetek, oktatási intézmények, felnőttoktatási partnerek bevonása)

	Az egyedül élő idős személyeknek gyakran nincs lehetőségük otthonukból kimozdulni, könyvtárba járni	Az otthonukba történő könyv juttatással lehetőségük nyílik egy újabb kellemes időtöltésre.
	az időskorúak már nem szívesen mozdulnak ki, inkább a bezárkózottság, elszigetelődés jellemző	Kirándulások szervezésével elő kell segíteni a szabadidő aktív eltöltését és a hasznosság érzetének javítását
Nők	Sok nő nem jár rendszeresen szűrővizsgálatokra. A településen már részben működő szűrővizsgálatok körének bővítése	Széleskörű tájékoztatással, reklámozással kell elősegíteni, hogy minden érintett hozzájusson az információhoz, felismerje a veszélyeket. a szűrésen való részvétel megszervezése, segítségnyújtás
	A rászorult családok, kisgyermek, illetve a gyorsan növekvő gyermekek ruházattal történő ellátása gondot okoz a családoknak	Rászorult családok felkutatása, Baba-Mama börze tartása, gyűjtés különböző szervezetek bevonásával.
Fogyatékkal élők	A településen élő fogyatékkal élők számáról és helyzetéről nagyon kevés információval, adattal rendelkezünk	Az adott célcsoport feltérképezése, kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézményekkel.
	A fogyatékkal élők nehezen jutnak el az orvoshoz, különböző szűrővizsgálatokra, és még nehezebben mozdulnak ki egyéb rendezvényekre. A bezártság, elszigetelődés lelkileg is megviseli őket.	Egy olyan rendezvény tartása, ahol különböző szűrővizsgálatok mellett szórakozási lehetőség is adódik.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők számának feltérképezése	családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat, Caritas szervezet és a munkaügyi kirendeltség, oktatási és egészségügyi intézmények
	Munkanélküliek regisztrálásának elősegítése	önkormányzat, családsegítő szolgálat, Caritas szervezet, munkaügyi kirendeltség
	A hátrányos helyzetben lévő családoknál felhalmozott adósság kezelése/csökkentése	szociális központ, önkormányzat
	A szociális anyagi helyzet javításához a rendelkezésre álló állami és önkormányzati lehetőségekről folyamatos naprakész információk eljuttatása a kialakított információs csatornákon keresztül	önkormányzat, művelődési ház

	A munkanélküliség leküzdéséhez az állásbörzék szervezeten történő meghirdetése	önkormányzat, szociális központ, művelődési ház
Gyermekek	„Könyvklub” - a fiatalok olvasottságának emelése	Könyvtárosok, pedagógusok
	„Csellengő gyermek” – alternatív nyári tábor, a szabadidő hasznos eltöltése	Művelődési ház, könyvtárosok, önkormányzat, családsegítők
	A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek feltérképezése	óvoda, iskola intézményvezetői, jegyző,
	Szabadon a szabadban	önkormányzat
Idősek	„Net-Klub” program	Művelődési Ház, könyvtár
	Az idősek bűnözéstől való megóvása, áldozatvédelem	rendőrség, polgárőrség, önkormányzat
	Mozgásában akadályozott idősek szabadidejének kellemesebbé tétele az olvasás által	könyvtár
	A bezárkózott idősek kimozdítása	szociális központ
Nők	„Baba – Mama” börze	védőnők, gyermekorvos, Caritas szervezet, magánszemélyek és az érintett családok, felajánlók, önkormányzat,
	Szűrővizsgálatok, méhnyakrák, emlőrák megelőzése	Egészségügyi Központ, önkormányzat, a szűrést végzők
Fogyatékkal élők	A településen élő fogyatékkal élők számának, helyzetének felmérése	Egészségügyi Központ, családsegítő szolgálat, célcsoporttal foglalkozó intézmények, civil szervezetek
	„Esély-nap” tartása	

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők élethelyzetén, életminőségén javítsunk. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges élethez, civilizált életkörülményekhez való jogának érvényesülését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi állapotára, megfelelő biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a nemek közötti esélyegyenlőség biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítására a mindennapi életben és a munka világában.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetés eiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinak fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Mélyszegénységben élők száma felmérése	Mélyszegénységben élők helyzetkép kialakítása, életkörülmények javítása		adatgyűjtés	szociális ügyintéző (AKÖH), rendőrpáncsnok, Szociális Központ családsegítője	2019. március 31.	valós helyzet ismerete, pontos információk	humán, technikai	5 év
2	munkanélküliek regisztrálása	mélyszegénységben élők a regisztrálása a munkügyi hivatalban	ne legyen ellátatlan	adatgyűjtés, intézkedés kidolgozása	szociális ügyintéző (AKÖH), Szociális Központ családsegítője	2018. december 31. és folyamatos	életkörülmények javítása	humán, technikai	5 év
3	adósságkezelési szolgáltatás	hátrányos helyzetű családok adósságának kezelése	adósságcsökkentés és	igényfelmérés, tanácsadás, segítségnyújtás	szociális ügyintéző (AKÖH), Szociális Központ családsegítője	2019. március 31. és folyamatos	családok ésszerűbb gazdálkodása, csökkenő adósság	humán, technikai, anyagi	5 év

4	információáramlás biztosítása	nem ismert lehetőségek ismertetése	A rendelkezésre álló támogatási formák kihasználása	webooldal létrehozása, közösségi oldalon történő folyamatos információ átadás, helyi újságban „Jó, ha tudod” rovat létrehozása	Jegyző, Aljegyző, HEP referens, művelődési igazgatója ház	2019. március 31. folyamatos	életkörülmények javítása, lehetőségek magas szinten való kihasználása	humán, technikai	5 év
5	állásbörze tartása	szervezetlen, kis csoportok tájékoztatása helyett széles körű tájékoztatás	álláskeresés támogatása	Állásbörzék szervezeten tartása, széles körben történő meghirdetése	HEP referens, Szociális Központ Intézményvezetője, művelődési ház igazgatója,	2018. december 31. folyamatos	Munkaerőpiacra való visszakerülés	humán	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Könyvklub	fiatalok olvasottsági szintjének emelése	alpműveltség növelése	figyelemfelkeltő vonzó programok szervezése	könyvtárosok	2018. december 31.	könyvtár látogatottsága nő	humán, technikai	5 év
2	Szabadon a szabadban	a gyermekek kimozdítása a számítógép elől	szocializáció erősítése és egészséges életmódra nevelés	közösségi játszótér kialakítása, fejlesztése	Polgármester	2019. április 30.	szabadidő egészségben való eltöltése, kapcsolatok kialakítása	anyagi, pályázati	5 év
3	Csellengő gyermek	szabadidő hasznos eltöltése/ alternatív táborok	gyermek felügyelet, szórakozás	beilleszkedés javítása	Polgármester, Szociális Központ Intézményvezetője, művelődési ház igazgatója, civil szervezetek önkéntes tagjai	2019. augusztus 31. és minden év augusztus 31.	nincs csellengő gyermek	humán, technikai, anyagi	5 év
4	HHH gyermekek	a HHH-s gyermekek feltérképezése	információszerzés, segítségnyújtás	a szükséges intézkedések megtétele	oktatási intézmények	2018. december 31. és folyamatos	hátránykompenzáló programok	humán, tárgyi, technikai	5 év

III. A nők esélyegyenlősége									
1	Baba-mama börze	hátrányos helyzetűek hiány kompenzálása	igények, szükségletek felmérése,	rászorult családok felkutatása	védőnők, Szociális Központ családszolgáltató	2019. június 30.	szükséglet kielégítése, igényfelmérés	humán, technikai	5 év
2	Szűrővizsgálat	nők nagyobb számban történő szűrése	rákszűrések propagálása	a szűrővizsgálat megszervezése, lebonyolítása	egészségügyi központ háziorvosai, védőnők	2019. június 31. és folyamatos	érdeklődés	humán, tárgyi, technikai	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Net-klub	számítógépes ismeretek hiánya	számítógépes ismeretek	igényfelmérés, tanfolyam szervezés	Művelődési ház igazgatója, könyvtárosok	2018. december 31., folyamatos	számítógép használó idősök	humán, technikai	5 év
2	Bűnmegelőzés	idős áldozatok számának emelkedése	biztonságos életér kialakítása	bűnmegelőzés, áldozatvédelem	rendőrpárancsnok, polgárőrség vezetője, polgármester	2018. december 31. és minden negyedévben egyszer	közbiztonság javulása	humán, technikai, anyagi, pályázati	5 év
3	Házhoz menő kultúra	az idős, egyedül élő, mozgásukban már akadályozott személyek elszigetelődése	Mentális és szociális közérzet javítása	hetente újabb könyv eljuttatása az otthonokba	könyvtárosok	2018. december 31. folyamatos	társadalmi megbecsültség érzetének erősödése, olvasási kedv erősödése	humán	5 év
4	Aktív szabadidő	Időskorúak kimoszítása	A szabadidő aktív eltöltése társaságban	kirándulások szervezése	szociális központ intézményvezetője	2019. június 30.	a kirándulásokon való résztvevők számának emelkedése	humán, anyagi, pályázati	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	fogyatékkal élők száma	nincs információ a számadatokról	konkrét helyzethez igazodó segítségnyújtás	adatgyűjtés, javaslatok kidolgozása	egészségügyi központ háziorvosai, szociális ügyintéző (AKÖH), Szociális Központ	2019. március 31. majd folyamatos	kapcsolattartás	humán, technikai	5 év

2	Esély-nap szervezése	elszigetelődés, orvosi vizsgálat	elszigeteltség csökkentése	rendezvény tartása, egészségügyi vizsgálattal, előadások	intézményvezető je	2019. június 30., majd folyamatos	elszigetelődés csökken	humán, technikai, pályázatok, adományok	5 év
---	----------------------	----------------------------------	----------------------------	--	--------------------	-----------------------------------	------------------------	---	------

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Adony Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Adony Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 251/2018. (IX. 27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

251/2018. (IX. 27.) határozat kivonat

Adony, 2018. szeptember 27.

Ronyecz Péter
polgármester

Adony Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Adony, 2018. szeptember 27.

Eszter
Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Nagyai Tünde Éva
Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Horváth Enyit Katalin
Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Othló István
Partner aláírás

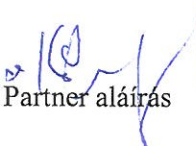
Adony, 2018. szeptember 27.

Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

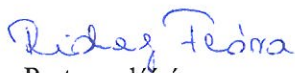

Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Partner aláírás

Adony, 2018. szeptember 27.

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Családsegítő szolgálat	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
gyermekjóléti szolgálat	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Védőnők	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Szent István Ált.Isk.igazg.	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Hóvirág Óvoda vezetője	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Egészségügyi Központ vezetője	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
KKKK. könyvtár	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Adonyi Rendőrség parancsnoka	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	
Adony Város Német Nemzetiségi Önk. elnöke	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	R É TE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.